

Bokføringsloven og dens konsekvenser for efaktura

Hans Ellefsen

Statsautorisert revisor, CISA, CRISC

NARF

hans.ellefsen@narf.no

Agenda

- En lov i bevegelse....
- Produksjon
- Bruk av tredjeparter
- Salgsdokumenters innhold
- Filformater
- Sending
- Oppbevaring

Produksjon

- Selger skal utstede salgsdokumentet (BFF § 5-2-1)
 - Kan outsources, men selgers organisasjonsnummer + eventuelt MVA skal fremkomme, ikke outsourcingpartners nummer.
 - Noen unntak vedrørende primærnæringen, husflid og provisjonskalkulering hvor kjøper kan utstede salgsdokumentasjon på vegne av selger.
- Produseres senest en måned etter leveranse, men med noen unntak for bl.a. løpende leveranser, vederlag etter forbruk, forskuddsfakturering.
- Forslag om egne regler for bygg og anlegg: Etter fremdrift, og senest en måned etter utløpet av merverdiavgiftsterminen (antageligvis fra 2011/2012)

Bruk av tredjepart ved utstedelse

- NOU 2002: 20 punkt 9.5.4:
 - ”Utvalget finner det naturlig å videreføre kravet om at det er selger som skal utstede salgsdokumentasjon. Dette er imidlertid ikke til hinder for at bokføringspliktige kjøper fakturaproduksjon og -distribusjon eksternt, eksempelvis ved at grunnlagsdata oversendes en ekstern aktør, som så **produserer** og distribuerer fakturaer.”
 - ”Det foreslås ingen særskilte forskriftsendringer knyttet til bruk av mellommann, herunder en autorisasjonsplikt, da bokføringsloven allerede inneholder de nødvendige bestemmelser knyttet til **avskjæring av endringsadgang etter utstedelse av dokumentasjon, samt sikring mot urettmessig endring, sletting eller tap.** ”

Salgsdokumenters innhold

- Minimumskrav angitt i Bokføringsforskriftens § 5-1-1
- Format/presentasjonsform ikke viktig
- Krav om lesbarhet og "originalitet" (registerautentisitet)
- Visning på skjerm / papir kan avvike så lenge innholdet ikke endres.
- Maskinelt tildelt nummerserie, ikke felles serie for flere bokføringspliktige (konsern)
- Forslag om å kunne antedatere salgsdokumentasjon inntil 10 dager etter månedsslutt (antagelig fra 2011) for å periodisere faktura korrekt i forhold til leveranser.

Filformat

- Sikre integritet fra utstedelse via sending til oppbevaring
- Registerintegritet
 - Forskjell på ”dokument” og innholdet i dokumentet
- Gjeldende rett har ingen spesifikke krav til filformatets egenskaper. Generelle krav i dagens regelverk:
 - Opprettholde lesemulighet og lesekvalitet
 - Sikring mot urettmessig endring, sletting og tap
 - Ikke endres etter utstedelse
 - Oppbevares betryggende og forsvarlig

”Ikke direkte redigerbart format”

- I praksis har begrepet ”ikke direkte redigerbart format” vunnet innpass, jf. for eksempel Skattedirektoratets uttalelse av 1. november 2007 vedrørende elektronisk salgsdokumentasjon:
 - ”I den forbindelse bemerkes at det etter Skattedirektoratets oppfatning ikke er i samsvar med de grunnleggende bokføringsprinsippene å oversende dokumentasjonen i direkte redigerbare formater, som for eksempel i en e-post eller som vedlegg i en tekstbehandlings- eller regnearkfil.”

Hvilke krav settes?

- I arbeidet med bokføringsforskriften ble følgende forslag til § 5-2-2 fremmet:
 - ”Dersom salgsdokumentasjonen sendes elektronisk, skal det benyttes mekanismer hos avsender som for eksempel elektronisk signatur og annen teknologi, for i størst mulig grad eliminere redigeringsmulighetene, samt muliggjøre etterprøving av originalitet av innholdet både hos avsender og mottaker.”

Elektronisk faktura

- EU-direktiv 2006/112/EF artikkel 233 angir at en elektronisk faktura skal aksepteres av medlemsstatene dersom **autentisiteten** til fakturaens avsender og **integritet** til innholdet kan garanteres ved bruk av avansert elektronisk signatur, EDI eller annen metode som er akseptert av medlemsstatene.

Endringer foreslått

- Pr i dag aksept for PDF (Forarbeider NOU 2002:20 pkt 9.13)
- Forslag i delrapport III om bokføringsloven:
 - Filformat som ikke enkelt lar seg redigere i allment kjente sluttbrukerverktøy for tekstbehandling, regnark, e-post mv.
 - PDF vurderes av myndighetene i kategorien ”enkelt redigerbart”.
 - Bilde PDF aksepteres (vektorbasert)
 - NARF jobber med at PDF skal kunne aksepteres

Forslag til lovtekst

- § 5-13. Elektronisk dokumentasjon
 - Elektronisk dokumentasjon skal **utstedes** i et filformat som ikke enkelt lar seg redigere i allment kjente sluttbrukerverktøy for tekstbehandling, regneark, e-post mv. uten at endringen fremgår direkte av dokumentasjonen.
- Forslag BFF § 7-1 tredje ledd:
 - Regnskapsmateriale som **oppbevares** elektronisk skal være et filformat som ikke enkelt lar seg redigere i allment kjente sluttbrukerverktøy for tekstbehandling, regneark, e-post mv. uten at endringen fremgår direkte av det aktuelle regnskapsmaterialet.

Sending av efakturaer

- Ikke endres etter utstedelse
- Kontroll-totaler, signering mv
 - Loven vil ikke angi konkrete teknologier eller metoder
- Alternativt legge ved en "ikke enkelt redigerbar fil" sammen med efaktura (særlig når denne benyttes ved maskin til maskin kommunikasjon). Vedlegget blir da den offisielle dokumentasjonen i forhold til bokføringsloven, mens efakturaen har en "operativ" rolle.
- Må holde rede på hva som er "original" og når denne produseres.

Oppbevaring

- Forskriftsendring: Oppbevaring i Norden etter ESA-beslutning, men ESA har ikke lukket saken (ESA ønsker at oppbevaring er tillatt i hele EØS-området)
- Risikoanalyse ligger til grunn for oppbevaringen
 - Hva kan gå galt?
 - Hvilke tiltak er iverksatt?
 - Hva er akseptabel risiko?
- Sikker oppbevaring av filer
 - Oppbevaringsstedets beskaffenhet
 - Brann, vann, tyveri, uorden, lesbarhet, avmagnetisering, støv, diskkræsje mv
 - Fysisk adgangskontroll
 - Logisk tilgangskontroll
 - Må ta hensyn til teknologiutviklingen i forhold til lesbarhet og utskrift til papir etter anmodning